

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-04-09

Vår referens

Emil Svensson

Utvecklingssekreterare

emil.svensson@malmo.se

Remiss - En socionomutbildning i tiden (SOU 2025:27)

HVO-2025-1549

Sammanfattning

Utredningen om en översyn av socionomexamen har överlämnat sitt slutbetänkande *En socionomutbildning i tiden* (SOU 2025:27). Utredningens ursprungliga uppdrag var att se över examensmålen för socionomexamen i syfte att stärka det sociala arbetets roll i att förebygga ungdomskriminalitet. Uppdraget breddades därefter till att även omfatta en anpassning av examensmålen till dagens samhällsutmaningar och kompetensbehov. Syftet har varit att säkerställa att socionomutbildningen ger studenterna den kunskap och förmåga som krävs för att möta en komplex yrkesverklighet och bidra till ett mer effektivt och rättssäkert socialt arbete.

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen delar i huvudsak utredningens bedömningar och välkomnar särskilt insatser för att stärka socionomers färdighetsträning, juridiska kunskaper och praktiska inslag, samt att utbildningen bättre speglar bredden av samhällsutmaningar.

Förslag till beslut

1. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande om *Remiss - En socionomutbildning i tiden* (SOU 2025:27)

Beslutsunderlag

- En socionomutbildning i tiden (SOU 2025:27)
- G-Tjänsteskrivelse HVON 2025-04-29 Remiss - En socionomutbildning i tiden (SOU 2025:27)
- Förvaltningens förslag till yttrande

Beslutsplanering

Hälsa-, vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott 2025-04-22

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden 2025-04-29

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Utredningen om en översyn av socionomexamen har överlämnat sitt slutbetänkande *En socionomutbildning i tiden* (SOU 2025:27). Utredningens ursprungliga uppdrag var att se över examensmålen för socionomexamen i syfte att stärka det sociala arbetets roll i att förebygga ungdomskriminalitet. Uppdraget breddades därefter till att även omfatta en anpassning av examensmålen till dagens samhällsutmaningar och kompetensbehov. Syftet har varit att säkerställa att socionomutbildningen ger studenterna den kunskap och förmåga som krävs för att möta en komplex yrkesverklighet och bidra till ett mer effektivt och rättssäkert socialt arbete. I betänkandet lämnas förslag till förändringar i examensordningen, samt övriga åtgärder för att stärka utbildningens kvalitet och relevans. Nedan sammanfattas utredningens huvudsakliga förslag.

6.1 Aktuella samhällsutmaningar

Utredningen föreslår att examensmålen för socionomexamen utvidgas så att de tydligare omfattar kunskap om och förståelse för centrala samhällsutmaningar som socionomer möter i sin yrkesutövning. I examensordningen föreslås mål som rör social utsatthet, normbrytande beteende och ungdomskriminalitet, liksom mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck. Även barns, ungas, kvinnors, mäns och äldres livsbetingelser, samt hur funktionsnedsättningar påverkar livssituationen, ska inkluderas. Syftet är att stärka studenternas beredskap att verka i ett komplext samhälle präglad av växande sociala behov.

6.2 Arbetssätt och samverkan

För att spegla den samverkande karaktären av socionomers yrkesutövning föreslår utredningen nya mål i examensordningen som betonar studentens förmåga att arbeta tillsammans med brukare och deras närstående, samverka med andra yrkesgrupper, samt leda och samordna insatser. Förmåga till kritisk granskning, informationssökning och kommunikation med olika målgrupper lyfts också fram som nödvändiga färdigheter. Förslaget syftar till att stärka socionomers roll i tvärprofessionella sammanhang och i utvecklingen av det sociala arbetet.

6.3 Utbildning i juridik

Utredningen föreslår att det införs ett formellt krav på att socionomutbildningen ska innehålla minst 30 högskolepoäng i juridik. I examensmålen betonas att studenten ska visa förmåga att tillämpa relevanta författningar inom ramen för socialt arbete. Syftet är att säkerställa en enhetlig och tillräcklig juridisk kompetens hos alla nyexaminerade socionomer, oavsett lärosäte, och att därmed stärka rättssäkerheten i den professionella praktiken.

6.4 Verksamhetsförlagd utbildning

För att betona praktikens betydelse i yrkesutbildningen föreslår utredningen att examensordningen ska innehålla ett krav på minst 30 högskolepoäng handledd verksamhetsförlagd utbildning (VFU). VFU:n ska ha tydlig koppling till utbildningens mål och planeras i samverkan med arbetslivet. Utredningen föreslår också att VFU ska kunna omfattas av det särskilda utbildningsområdet för verksamhetsförlagd utbildning; en kategori inom högskolans utbildningssystem – som påverkar hur statlig ersättning per student beräknas. Det skulle innebära att lärosäten får möjlighet till riktad finansiering för socionomprogrammets praktikperioder – i likhet med exempelvis lärarutbildningen. Dessutom föreslås att Förbundet Sveriges Socionomutbildningar ska ansvara för att utveckla en nationell struktur för samverkan kring VFU-platser, och att lärosäten ska ges möjlighet att använda alternativt urval baserat på arbetslivserfarenhet. Förslaget innebär att universitet och högskolor ska ges möjlighet att tillämpa alternativt urval baserat på arbetslivserfarenhet, till exempel från äldreomsorg eller ideell sektor. Sådan erfarenhet kan beaktas vid antagning till socionomprogrammet – inte att den tillgodoräknas som poäng inom utbildningen.

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningens synpunkter på förslaget redovisas i förvaltningens förslag till yttrande.

Ansvariga

Tilde Tibblin Planeringssekreterare

Anne Petäjärvi Johansson Avdelningschef